

Objektivat dhe arritjet e studimit për Seksionin e Oqeanografisë Kimike

(Projekti PIC-INTERREG III: C.I.S.M.)

Task A 6 + Task B 9

- **Përgjegjës:**

- 1) Prof. Roberto Frache, Departamenti i Kimisë dhe Kimisë Industriale, Xhenova
- 2) Prof. Alqi Cullaj, Departamenti i Kimisë, F. SH. N., U.T., Tiranë

- **Pjesëmarrës:**

- 1) Dr. Paola Rivaro, Departamenti i Kimisë dhe Kimisë Industriale, Xhenova
- 2) Emirjeta Adhami, Departamenti i Mjedisit, Instituti i Hidrometeorologjisë, Tiranë

Qëllimi i projektit:

- Kryerja e studimit për ngritjen e Seksionit të Oqeanografisë Kimike (SOK) (si pjesë e Qendrës Ndërkombëtare të Shkencave Detare Shqiptare), i cili të jetë i aftë të kryej me nivel shkencor të lartë studimin e karakteristikave kimike të mjediseve detare Shqiptare

Objektivat specifike dhe realizimi

1) *Përcaktimi i tematikës së punës së SOK (në kombinim edhe me Seksionet e tjera të Qendrës)*

SOK do të kryej:

- (i) analizat kimike të ujërave dhe sedimenteve detare për monitorimet oqeanografike (analiza rutinë);
- (ii) analizat kimike të ujërave, sedimenteve dhe biotës për vlerësimin e ndotjeve të mjedisve detare (analiza specifike për vlerësimin e “compliance” dhe “trends”)

2) Përcaktimi i parametrave kryesore që do të maten në QOK

● (i) Ujërat detare:

- - Parametrat fiziko kimike: temp., pH, përcjellshmëria elektrike, alkaliniteti, etj
- - Oksigjeni i tretur, BOD
- - Nutrientët (P-PO₄, N-NO₃, N-NO₂, N-NH₄, Azoti Kjeldahl, Si)
- - TOC, DIC
- - Metalet e rënda në fazën e tretur dhe në suspension

- (ii) Sedimentet detare
 - - Metalet e rënda
 - - Substanca ndotëse organike (Hidrokarbure, vajra dhe graso, Butil kallaji, pesticide, etj)
- (iii) Biota indikatore e ndotjeve (midhje, peshq, ...)
 - - Metalet e rënda
 - - Substancat ndotëse organike

3) Karakteristikat e laboratoreve dhe mjediseve të tjera

Karakteristikat kryesore të laboratoreve për:

- (i) analizat rutinë
- (ii) aktivitetet kërkimore-shkencore
- (iii) kontrollin e cilësisë së rezultateve analitike

- *Ende nuk janë përcaktuar mjediset laboratorike dhe mjediset e tjera të SOK*

4) Aparaturat dhe materialet laboratorike

- Aparaturat për analizat e ujërave detare: ICP-MS, ICP-OES, ASV, Autoanalizator për nutrientët, SF UV-VIS, etj
- Aparaturat për analizat e sedimenteve dhe biotës: GC-MS, AAS, ICP, HPLC, Liofilizer, etj
- Materialet e nevojshme laboratorike
- *Cfarë pajisjesh ndodhen në vend*

5) Metodatat e analizave kimike (literatura)

- (i) Metodatat standarde të analizave kimike (anglisht dhe italisht)
- (ii) Metodatat e kontrollit të cilësisë

6) Kuadri

Organograma: Ende e papërcaktuar

Kualifikimi i mëtejshëm i kuadrit:

- (i) Pjesëmarrja në dy ekspeditat detare në Gjirin e Vlorës
- (ii) Trajnimi i 3 kuadrove të reja për periudha një-javore në Departamentin e Kimisë të Universitetit të Xhenovës
- (iii) Analiza e një mostre sedimenti CRM dhe tre mostrave të tjera të dërguara nga Universiteti i Xhenovës
- (iv) Studimi për optimizimin e disa metodikave analitike (klorofila *a*, N-NH₄, TOC)
- (v) Pjesëmarrja në projekte të tjera

Detyra për të ardhmen:

- *Të përcaktohet si do të jetë struktura e Qendrës:*
(1) një Qëndër unike me të gjitha përgjegjësitë dhe kompetencat e përqendruara, apo (2) një Qëndër me detyra kryesisht koordinuese për institucionet ekzistuese në vend.
- Vlerësimi i fondeve të nevojshme për aparaturat dhe materialet e QOK
- Parashikimi i nevojave për personelin dhe kualifikimin e tij
- Përcaktimi i detajuar i mjediseve laboratorike dhe mjediseve të tjera për QOK

Faleminderit !